

Laidiens: 04.11.2014., Nr. 219

Oficiālās publikācijas Nr.: 2014/219.2

Ministru kabineta noteikumi Nr.624

Rīgā 2014.gada 14.oktobrī (prot. Nr.55 4.§)

Noteikumi par mērīšanas līdzekļu metroloģiskās kontroles kārtību un pirmreizējās verificēšanas atzīmēm

Izdoti saskaņā ar likuma "Par mērījumu vienotību"

6.panta otro daļu, 9.panta sesto daļu

un likuma "Par atbilstības novērtēšanu"

7.panta otro daļu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

1.1. valsts metroloģiskajai kontrolei pakļauto mērīšanas līdzekļu metroloģiskās kontroles (tipa apstiprināšanas un pirmreizējās verificēšanas) kārtību;

1.2. mērīšanas līdzekļu pirmreizējās verificēšanas atzīmju paraugus;

1.3. kārtību, kādā veicama valsts metroloģiskajai kontrolei pakļauto mērīšanas līdzekļu tirgus uzraudzība.

2. Noteikumi attiecas uz mērīšanas līdzekļiem, mērīšanas līdzekļu sastāvdaļām, papildu ierīcēm un mēriekārtām, bet neattiecas uz šādiem mērīšanas līdzekļiem:

2.1. neautomātiskie svāri;

2.2. ūdens patēriņa skaitītāji, kas paredzēti tīrā aukstā vai siltā ūdens daudzuma uzskaitēi;

2.3. gāzes patēriņa skaitītāji un korektori;

2.4. aktīvās elektroenerģijas skaitītāji;

2.5. siltumenerģijas skaitītāji;

2.6. šķidrumu (izņemot ūdeni) mērsistēmas;

2.7. automātiskie svāri (izņemot automātiskos autotransporta svarus);

2.8. taksometra skaitītāji;

2.9. materiālie mēri (garuma mērīšanai un dzērienu daudzuma mērīšanai tirdzniecībā);

2.10. dimensionālie mērīšanas līdzekļi;

2.11. izplūdes gāzu analizatori.

3. Mērīšanas līdzekļus laiž tirgū, piedāvā tirgū un nodod lietošanā, ja tie atbilst normatīvajos aktos par metroloģiskajām prasībām mērīšanas līdzekļiem un to metroloģisko kontroli noteiktajām prasībām (turpmāk – metroloģiskās prasības). Metroloģisko prasību ievērošanu pirms mērīšanas līdzekļu laišanas tirgū nodrošina mērīšanas līdzekļu tipa apstiprināšana (turpmāk – tipa apstiprināšana), ko apliecina tipa apstiprinājuma sertifikāts un tipa apstiprinājuma zīme. Metroloģisko prasību ievērošanu, nododot mērīšanas līdzekļus lietošanā, nodrošina mērīšanas līdzekļu pirmreizējā verificēšana (turpmāk – pirmreizējā verificēšana), ko apliecina pirmreizējās verificēšanas atzīme.

4. Mērīšanas līdzekļiem tiek veikta nacionālā vai Eiropas Kopienas (turpmāk – EK) tipa apstiprināšana, kā arī nacionālā vai EK pirmreizējā verificēšana. Mērīšanas līdzekļiem, kuriem Eiropas Savienībā noteiktas vienotas metroloģiskās prasības, kas pārņemtas Latvijas nacionālajos normatīvajos aktos par metroloģiskajām prasībām konkrētajiem mērīšanas līdzekļiem, veic EK tipa apstiprināšanu un EK pirmreizējo verificēšanu. Mērīšanas līdzekļus, kuriem veiktas minētās pārbaudes un kuri marķēti ar tipa apstiprināšanas zīmi, un kuriem uzlikta pirmreizējās verificēšanas atzīme, laiž tirgū un nodod lietošanā.

5. Mērīšanas līdzekļu nacionālo tipa apstiprināšanu veic Nacionālā metroloģijas institūcija.

6. Mērīšanas līdzekļu EK tipa apstiprināšanu veic sertifikācijas institūcijas, kas ir akreditētas Nacionālajā akreditācijas institūcijā un par kurām tā ir publicējusi paziņojumu savā oficiālajā tīmekļa vietnē.

7. Nacionālo pirmreizējo verificēšanu un EK pirmreizējo verificēšanu veic inspicēšanas institūcijas, kas ir akreditētas Nacionālajā akreditācijas institūcijā un par kurām tā ir publicējusi paziņojumu savā oficiālajā tīmekļa vietnē.

8. Prasības mērīšanas līdzekļiem, tos laižot tirgū, noteiktas normatīvajos aktos par metroloģiskajām prasībām konkrētajiem mērīšanas līdzekļiem, kā arī Latvijas nacionālajos standartos un Starptautiskās reglamentētās metroloģijas organizācijas dokumentos, kurus var piemērot šo noteikumu prasību izpildei.

9. Ekonomikas ministrija sadarbībā ar Nacionālo metroloģijas institūciju un attiecīgo standartu tehnisko komiteju iesaka Nacionālajai standartizācijas institūcijai saistībā ar šiem noteikumiem izstrādājamo, adaptējamo un piemērojamo standartu sarakstu.

10. Nacionālā standartizācijas institūcija savā oficiālajā tīmekļa vietnē publicē to Latvijas nacionālo standartu sarakstu, kurus var piemērot šo noteikumu prasību izpildei (turpmāk – piemērojamie standarti).

11. Nacionālās metroloģijas institūcijas savā oficiālajā tīmekļa vietnē publicē to Starptautiskās reglamentētās metroloģijas organizācijas dokumentu (turpmāk – starptautiskie dokumenti) sarakstu, kurus var piemērot šo noteikumu prasību izpildei.

12. Ja mērīšanas līdzekļi ražoti atbilstoši publicēto piemērojamo standartu vai starptautisko dokumentu prasībām, uzskatāms, ka mērīšanas līdzekļi atbilst metroloģiskajām prasībām.

II. Tipa apstiprināšana

13. Tipa apstiprināšana ir priekšnosacījums pirmreizējai verificēšanai. Ja saskaņā ar metroloģiskajām prasībām mērīšanas līdzekļiem pirmreizējā verificēšana nav nepieciešama, ražotājs vai tā pilnvarots pārstāvis pēc tipa

apstiprināšanas laiž mērīšanas līdzekļus tirgū vai nodod lietošanai. Ja saskaņā ar metroloģiskajām prasībām mērīšanas līdzekļiem tipa apstiprināšana nav nepieciešama, veic pirmreizējo verificēšanu.

14. Iesniegumu par nacionālā tipa apstiprināšanu ražotājs vai tā pilnvarotais pārstāvis (turpmāk – iesniedzējs) iesniedz Nacionālajā metroloģijas institūcijā, savukārt iesniegumu par EK tipa apstiprināšanu iesniedz tikai vienā sertifikācijas institūcijā.

15. Ja mērīšanas līdzekļu tips atbilst tehniskajām prasībām, Nacionālā metroloģijas institūcija izsniedz nacionālo tipa apstiprinājuma sertifikātu, savukārt sertifikācijas institūcija izsniedz EK tipa apstiprinājuma sertifikātu.

16. Nacionālo tipa apstiprinājuma sertifikātu izsniedz uz trim gadiem. EK tipa apstiprinājuma sertifikātu izsniedz uz 10 gadiem. Tipa apstiprinājuma sertifikāta derīguma termiņu var atkārtoti pagarināt uz iepriekšējā termiņa laiku. Iesniedzējs nodrošina, lai katram mērīšanas līdzeklim tiktu uzlikta tipa apstiprinājuma zīme, kas apliecina tā atbilstību apstiprinātajam tipam un ir norādīta tipa apstiprinājuma sertifikātā.

17. Par ražotāja veiktajām mērīšanas līdzekļu izmaiņām vai papildinājumiem iesniedzējs rakstiski informē Nacionālo metroloģijas institūciju vai sertifikācijas institūciju, kura izsniegusi tipa apstiprinājuma sertifikātu.

18. Nacionālā metroloģijas institūcija vai sertifikācijas institūcija pārbauda, kā attiecīgās izmaiņas ietekmē mērīšanas līdzekļu tipu. Ja ražotāja veiktās izmaiņas ietekmē apstiprinātā tipa mērīšanas līdzekļu mērījumu rezultātus vai mērīšanas līdzekļiem noteiktos lietošanas nosacījumus, Nacionālā metroloģijas institūcija vai attiecīgā sertifikācijas institūcija izsniedz tipa apstiprinājuma sertifikāta papildinājumu. Ja mērīšanas līdzeklim veiktas būtiskas izmaiņas (piemēram, izmainīta konstrukcija, metroloģiskie raksturojumi, materiāls), Nacionālā metroloģijas institūcija vai sertifikācijas institūcija izsniedz jaunu tipa apstiprinājuma sertifikātu.

19. Papildu ierīcēm tipa apstiprinājuma sertifikātā nosaka:

19.1. mērīšanas līdzekļu tipus, kuros iekļauj attiecīgās papildu ierīces vai kurus ar tām aprīko;

19.2. vispārīgos nosacījumus mērīšanas līdzekļu darbībai.

20. Ja Nacionālā metroloģijas institūcija vai sertifikācijas institūcija nepagarina tipa apstiprinājuma sertifikāta derīguma termiņu, mērīšanas līdzekļiem, kuri ir nodoti lietošanai līdz sertifikāta derīguma termiņa beigām, tipa apstiprinājums ir spēkā.

21. Veicot tipa apstiprināšanu mērīšanas līdzekļiem, kuros izmantotas jaunas tehnoloģijas, kas nav paredzētas metroloģiskajās prasībās, Nacionālā metroloģijas institūcija pēc konsultēšanās ar Ekonomikas ministriju izsniedz nacionālo tipa apstiprinājuma sertifikātu ar ierobežotu darbību. Sertifikācijas institūcija šādos gadījumos izsniedz EK tipa apstiprinājuma sertifikātu ar ierobežotu darbību pēc konsultēšanās ar Ekonomikas ministriju un citām Eiropas Savienības dalībvalstīm. Sertifikātā ar ierobežotu darbību var noteikt:

21.1. mērīšanas līdzekļu skaita ierobežojumus;

21.2. pienākumu iesniedzējam rakstiski informēt Nacionālo metroloģijas institūciju vai sertifikācijas institūciju par visām mērīšanas līdzekļu uzstādīšanas vietām;

21.3. mērīšanas līdzekļu lietošanas ierobežojumus;

21.4. īpašus ierobežojumus izmantošanas paņēmieniem.

22. EK tipa apstiprinājuma sertifikātus ar ierobežotu darbību drīkst izsniegt tikai pēc tam, kad stājas spēkā attiecīgajiem mērīšanas līdzekļiem noteiktās metroloģiskās prasības, un tikai tad, ja šajās prasībās nav pieļautas

atkāpes no maksimāli pieļaujamās kļūdas.

23. Tipa apstiprinājuma sertifikātu ar ierobežotu darbību izsniedz uz laiku, ne ilgāku par diviem gadiem. Sertifikācijas institūcija vai Nacionālā metroloģijas institūcija var pagarināt tā derīguma termiņu līdz trim gadiem.

24. Uz mērīšanas līdzekļiem, kuri atbilst metroloģiskajām prasībām un kuriem nav nepieciešams EK tipa apstiprinājums, ražotājs ir tiesīgs uzlikt šo noteikumu 1. pielikumā noteikto atzīmi.

25. Nacionālā metroloģijas institūcija vai sertifikācijas institūcija, kura ir apstiprinājusi tipu, var anulēt tipa apstiprinājuma sertifikātu šādos gadījumos:

25.1. mērīšanas līdzekļi neatbilst apstiprinātajam tipam vai metroloģiskajām prasībām;

25.2. netiek izpildītas tipa apstiprinājuma sertifikātā un šo noteikumu 21. punktā minētās prasības;

25.3. tipa apstiprinājuma sertifikāts izsniegts nepamatoti;

25.4. atbilstoši apstiprinātajam tipam ražotu mērīšanas līdzekļu darbībā atklājas tipam raksturīgi defekti, kuru dēļ mērīšanas līdzeklis ir nederīgs paredzētajam lietojumam.

26. Pēc tipa apstiprinājuma sertifikāta anulēšanas attiecīgo mērīšanas līdzekļu laišana tirgū un nodošana lietošanā ir aizliegta. Sertifikācijas institūcija par EK tipa apstiprinājuma atcelšanu informē Ekonomikas ministriju. Ekonomikas ministrija informē Eiropas Komisiju un Eiropas Savienības dalībvalstu oficiālās pārstāvniecības.

III. Iesniegums tipa apstiprināšanai

27. Iesniegumu tipa apstiprināšanai (turpmāk – iesniegums) sastāda atbilstoši šajos noteikumos noteiktajām prasībām un kopā ar saistītajiem dokumentiem iesniedz Nacionālajā metroloģijas institūcijā vai sertifikācijas institūcijā. Iesnieguma kopiju EK tipa apstiprināšanai iesniedzējs nosūta Ekonomikas ministrijai. Ekonomikas ministrija nosūta iesnieguma kopijas visām Eiropas Savienības dalībvalstu oficiālajām pārstāvniecībām.

28. Iesniegumā norāda šādu informāciju:

28.1. ražotāja vai tā pilnvarotā pārstāvja nosaukums un juridiskā adrese;

28.2. mērīšanas līdzekļu kategorija;

28.3. paredzētā lietošanas joma;

28.4. mērīšanas līdzekļu tipa metroloģiskais raksturojums;

28.5. preču zīme vai tipa apzīmējums.

29. Iesniegumam pievieno šādus dokumentus (EK tipa apstiprinājuma gadījumā divos eksemplāros):

29.1. mērīšanas līdzekļa apraksts:

29.1.1. mērīšanas līdzekļa konstrukcija un darbības principi;

29.1.2. aizsardzības pasākumi, kas nodrošina mērīšanas līdzekļa pareizu darbību;

29.1.3. ierīces mērīšanas līdzekļa koriģēšanai un regulēšanai;

29.1.4. pirmreizējās verificēšanas atzīmes un zīmogojumu uzlikšanas vietas, ja nepieciešams;

29.2. vispārīgi konstrukcijas rasējumi un, ja nepieciešams, detalizēti galveno sastāvdaļu rasējumi;

29.3. shēma, kura ilustrē mērīšanas līdzekļa darbības principus, kā arī, ja nepieciešams, mērīšanas līdzekļa fotogrāfija;

29.4. ja mērīšanas līdzeklim jau ir veikta nacionālā tipa apstiprināšana, iesniegumam par EK tipa apstiprināšanu pievieno attiecīgos dokumentus.

IV. Tipa novērtēšana

30. Nacionālā metroloģijas institūcija vai sertifikācijas institūcija veic mērīšanas līdzekļu tipa dokumentu pārbaudi un metroloģisko parametru novērtēšanu. Mērīšanas līdzekļiem, kuriem metroloģiskie parametri ir novērtēti, veic tikai dokumentu pārbaudi.

31. Tipu novērtē, ņemot vērā lietošanas nosacījumus, kurus ievērojot, mērīšanas līdzekļa metroloģiskajiem parametriem jāatbilst metroloģiskajām prasībām.

32. Nosacījumi tipa novērtēšanai noteikti metroloģiskajās prasībās.

33. Sertifikācijas institūcija var pieprasīt, lai iesniedzējs testu veikšanai nodod tās rīcībā etalonus, tehnisko aprīkojumu un palīgpersonālu. Nacionālā metroloģijas institūcija var pieprasīt, lai iesniedzējs iesniegumam pievieno testēšanas rezultātus.

34. Sertifikācijas institūcija pieprasa iesniegt mērīšanas līdzekļa paraugu, kuram piešķirts tipa apstiprinājums, ja tas paredzēts metroloģiskajās prasībās. Saskaņojot ar sertifikācijas institūciju, mērīšanas līdzekļa paraugu var aizstāt ar mērīšanas līdzekļa sastāvdaļām, mērogā samazinātiem modeļiem vai rasējumiem, par ko norāda informāciju tipa apstiprinājuma sertifikātā.

V. Tipa apstiprinājuma sertifikāts un apstiprinājuma zīme

35. Tipa apstiprinājuma sertifikātā norāda tipa novērtēšanas rezultātus un citas prasības, kuras jāievēro, izgatavojot mērīšanas līdzekļus. Sertifikāta pielikumā iekļauj aprakstus, attēlus un diagrammas, kas nepieciešamas, lai varētu identificēt apstiprināto tipu un mērīšanas līdzekļu darbības principus.

36. Tipa apstiprinājuma zīmju paraugi noteikti šo noteikumu 1. pielikumā. Nacionālā tipa apstiprinājuma zīme ir četrstūris, kurā norādīta Latvijas pazišanas zīme, sertifikāta numurs un izdošanas gads.

37. EK tipa apstiprinājuma zīme ir stilizēts burts "E", kas ietver šādu informāciju:

37.1. augšējā daļā – apstiprinājuma izsniedzēja valsts pazišanas zīme (B – Beļģija, BG – Bulgārija, CZ – Čehija, DK – Dānija, D – Vācija, EST – Igaunija, IRL – Īrija, EL – Grieķija, E – Spānija, F – Francija, I – Itālija, CY – Kipra, LV – Latvija, LT – Lietuva, L – Luksemburga, H – Ungārija, M – Malta, NL – Nīderlande, A – Austrija, PL – Polija, P – Portugāle, RO – Rumānija, SI – Slovēnija, SK – Slovākija, FI – Somija, S – Zviedrija, UK – Apvienotā Karaliste) un apstiprinājuma gada pēdējie divi cipari;

37.2. apakšējā daļā – tipa apstiprinājuma identifikācijas numurs, kuru piešķir, reģistrējot apstiprināto tipu.

38. EK tipa apstiprinājumam ar ierobežotu darbību apstiprinājuma zīme ir burts "P", kura izmēri ir tādi paši kā stilizētam burtam "E" un kuru novieto pirms EK tipa apstiprinājuma zīmes.

39. Mērīšanas līdzekļiem, kuriem nav nepieciešama EK tipa apstiprināšana, marķējumā var lietot EK tipa apstiprinājuma zīmi, kurā stilizētais burts "E" apgriezts simetriski pa vertikālu asi.